
МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

УДК 378.016:1/14]:378.04:1

DOI <https://doi.org/10.33989/2519-8254.2024.15.312213>

ORCID 0000-0003-0500-3000

ORCID 0000-0002-2346-9122

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ФІЛОСОФСЬКА ПРОПЕДЕВТИКА» МАЙБУТНІМ МАГІСТРАМ ФІЛОСОФІЇ

Олексій Штена,

кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри філософії;
Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

У статті підкреслено, що філософія як особливий тип світогляду виникла у відповідь на вічну для людини потребу розширювати світогляд, який історично розвивається. Притаманна людям допитливість поступово переростає в інтелектуальну потребу безмежного накопичення і поглиблення знань про світ; інтелект людини намагається досягнути світ розумом у таких його ракурсах, які не можуть бути дані жодним досвідом, прагне здобути знання про світ як цілісну реальність, яку людина мусить постійно враховувати у формуванні програм своєї поведінки в суспільстві. Дисципліна «Філософська пропедевтика» в Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка викладається для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 033 Філософія. Метою цієї навчальної дисципліни «Філософська пропедевтика» є оволодіння філософським категорійним інструментарієм, ознайомлення з концепціями і підходами, специфікою предмету філософії та головними філософськими проблемами. У процесі засвоєння курсу «Філософська пропедевтика» студенти мають зрозуміти, в чому полягає специфіка філософії, оволодіти її проблемним полем, досягнути особливості філософського пізнання світу, осмислити основні категорії, поняття й терміни, з одного боку, та принципи й методи пізнання – з іншого. Дисципліну також спрямовано і на вироблення вмінь критичного читання філософської літератури пропедевтичного спрямування, роботи зі словниками, енциклопедіями та іншою науковою літературою, набуття здобувачами філософської рефлексії та первинних навичок міркування. Освітньо-професійна програма зі спеціальності «Філософія» другого (магістерського) рівня підготовки визначає перелік конкретних загальних та спеціальних компетентностей, а також прогнозованих результатів навчання, яких повинні досягти студенти в результаті вивчення цієї дисципліни. Філософську пропедевтику розглянуто як попередній цикл лекцій, що знайомить майбутніх фахівців з особливостями філософії як наукової дисципліни, передбачає підготовку до творчого засвоєння тем філософського курсу і до самостійного вивчення філософії.

Проведено висновок щодо того, що завдання філософської пропедевтики – підготувати здобувачів освіти до переходу від рівня їхнього повсякденного світогляду до рівня світогляду теоретичного, від світогляду хаотичного – до світогляду

усвідомленого, від світогляду, що утримується на вірі – до світогляду доказового, який опирається на розум.

Ключові слова: світогляд, філософська пропедевтика, навчальна дисципліна, здобувачі освіти, майбутні магістри філософії, результати навчання.

Постановка проблеми. Відомо, що філософія посідає значне місце в системі гуманітарних дисциплін, які вивчаються в закладах вищої освіти; вона впливає не лише на інтелект, а й на емоційний стан людини, на весь спектр її духовних здібностей, має свої способи обґрунтування й доказовості.

Філософія як особливий тип світогляду виникла у відповідь на вічну для людини потребу розширювати світогляд, який історично розвивається. Притаманна людям допитливість поступово переростає в інтелектуальну потребу безмежного розширення і поглиблення знань про світ, інтелект людини намагається досягнути світ розумом у таких його ракурсах, які не можуть бути дані жодним досвідом, інтелект прагне здобути знання про світ як цілісну реальність, яку людина мусить постійно враховувати у формуванні програм своєї поведінки в суспільстві.

Філософія має на меті допомогти людині ствердитися у світі не лише як свідомій, а й розумній, високоморальній, емоційній істоті. Цінність філософії полягає у активізації творчого, конструктивного осмислення людиною самої себе, світу та розвитку суспільства в майбутньому, а своєрідною «основою» філософії є філософська пропедевтика, яка допомагає здобувачам освіти сформувати уявлення про проблематику філософії, засоби й методи, поняття та категорії, що сприяє самостійному орієнтуванню в проблемах сучасності. Особливостям викладання цього курсу майбутнім магістрам філософії у Полтавському національному педагогічному університеті присвячено цю статтю.

Аналіз джерел і публікацій. Варто зауважити, що проблеми філософської освіти та відповідної пропедевтики в теоретичному й історичному аспектах постійно обговорюються у вітчизняній науковій літературі. Так, загальні засади викладання філософської пропедевтики у закладах вищої освіти України в своєму навчальному посібнику надає О. Альошина (Альошина, 2012). Детальний аналіз підходів до розвитку філософської освіти польського філософа та громадського діяча Казимира Твардовського здійснила О. Гончаренко (Гончаренко, 2016). Проблему становлення філософської пропедевтики у середній школі початку ХХ століття та дискусії з цього приводу в колах тогочасної інтелігенції дослідили С. Кузьміна (Кузьміна, 2008) та Н. Мозгова (Мозгова, 2020). Окремі аспекти філософської освіти у вищій школі знаходимо в багаточисельних підручниках та навчальних посібниках з філософії (*Вступ до філософії ...*, 2008; Данильян, 2018; Запоржченко, 2019; *Соціальна філософія*, 2016), що масово видавалися в країні впродовж останніх років. Водночас мусимо констатувати відсутність системної праці у галузі методики викладання філософської пропедевтики для майбутніх філософів у реаліях сьогодення; заповнити прогалину покликане це дослідження.

Мета статті полягає у здійсненні комплексного аналізу особливостей викладання дисципліни «Філософська пропедевтика» майбутнім магістрам філософії.

Виклад основного матеріалу. Дисципліна «Філософська пропедевтика» в Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка викладається для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 033 Філософія; метою навчальної дисципліни є оволодіння філософським категорійним інструментарієм, ознайомлення з концепціями і підходами, специфікою предмету філософії та головними філософськими проблемами.

Зміст дисципліни «Філософська пропедевтика» структурно має два розділи (лекційний і семінарський), кожний із яких та обидва разом покликані для вирішення освітнього завдання заглиблення майбутніх філософів у філософську науку як об'єкт вивчення й теоретичного осмислення.

Дисципліна має філософсько-освітню спрямованість реалізації, оскільки пропедевтика являє собою лише навчальний вступ до філософії як найвищого

теоретичного рівня науки, котра, своєю чергою, вимагає як гносеологічних, так і онтологічних знань, не кажучи вже про інші філософські дисципліни.

У процесі засвоєння дисципліни «Філософська пропедевтика» здобувачі мають зрозуміти, в чому полягає специфіка філософії, оволодіти її проблемним полем, осягнути особливості філософського пізнання світу, осмислити основні категорії, поняття й терміни, з одного боку, та принципи й методи пізнання – з іншого.

Дисципліну спрямовано також на вироблення вмінь критичного читання філософської літератури пропедевтичного спрямування, роботи зі словниками, енциклопедіями та іншою науковою літературою для набуття філософської рефлексії та первинних навичок міркування. Вивчення дисципліни здійснюється в таких формах: лекції, семінарські заняття, самостійна робота студентів. У лекційному курсі пріоритетної уваги надано світоглядним, онтологічним і гносеологічним аспектам, дискусійним питанням, а також темам ознайомлювального характеру. Семінарські заняття спрямовані на розвиток означених в лекціях проблем та питань, виробляють уміння аналізу, закріплюють навички роботи з науковими словниками, довідниками, веб-ресурсами; розвивають навички залучення до аналізу всього необхідного історико-філософського матеріалу, активно розширюючи та поглиблюючи знання.

Поточний контроль знань здобувачів освіти здійснюється за допомогою поточного оцінювання, модульної контрольної роботи, контролем за якістю засвоєння оригінальних філософських праць.

Освітньо-професійна програма зі спеціальності «Філософія» другого (магістерського) рівня підготовки визначає перелік конкретних загальних та спеціальних компетентностей, а також прогнозованих результатів навчання, яких мають досягти здобувачі в результаті вивчення даної дисципліни. Зокрема, до таких загальних компетентностей належать:

- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- здатність розробляти проекти та управляти ними.

Перераховані і фахові компетентності:

- усвідомлення зв'язків філософської спеціалізації з іншими інтелектуальними й гуманітарними практиками;
- здатність формулювати та аргументувати актуальні філософські ідеї, доказово й обґрунтовано викладати результати дослідження;
- здатність здійснювати аналіз, оцінку і прогнозування соціальних, політичних, економічних та культурних процесів із застосуванням фахових знань;
- здатність використовувати аналітичний інструментарій сучасного науково-філософського дискурсу для змістовної дискусії на актуальні питання сьогодення.

Майбутні магістри філософії мають досягти таких прогнозованих результатів навчання:

- знати і використовувати фаховий словник та філософські засоби для донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються;
- вміти реконструювати історичний поступ світової філософії, еволюцію філософських ідей і проблем;
- розуміти зв'язки філософії з іншими напрямками філософського дискурсу та іншими інтелектуальними й гуманітарними практиками;
- брати участь у наукових дискусіях з філософії та міждисциплінарних проблем обговорення філософських питань з експертами з інших галузей знань;
- аналізувати, оцінювати і прогнозувати соціальні, політичні, економічні та культурні процеси із застосуванням фахових знань та спеціалізованих навичок розв'язання складних задач філософії;
- використовувати методологію гуманітарного пізнання та філософського аналізу для цілісного бачення проблеми та комплексного її вирішення (*ОПП спеціальності 033 «Філософія», 2024*).

У ході опанування програми навчальної дисципліни увагу магістрантів звертають на різні аспекти філософської пропедевтики. Насамперед наголошується на тому, що філософська пропедевтика – це попередній цикл лекцій, що знайомить здобувачів освіти з особливостями філософії як навчальної дисципліни, котра передбачає підготовку до творчого засвоєння тем філософського курсу й до самостійного вивчення філософії. Завдання філософської пропедевтики – підготувати здобувачів освіти до переходу від рівня їхнього повсякденного світогляду до рівня світогляду теоретичного, від світогляду хаотичного – до світогляду усвідомленого, від світогляду, що утримується на вірі – до світогляду доказового, який опирається на розум.

Майбутні філософи засвоюють, що у філософській традиції до Канта пропедевтикою часто називали загальний курс аристотелівської логіки, який передував вивченню конкретних наук як спеціальних галузей знання. Як філософську пропедевтику Кант запропонував розглядати свою трансцендентальну філософію (трансцендентальну логіку), що досліджує джерела і межі чистого розуму. Гегель, у свою чергу, значення пропедевтики надавав діалектичній логіці, предметом якої є мислення як таке.

Розглядаючи проблему предмету філософії та її світоглядної функції, здобувачі освіти усвідомлюють, що світогляд – це не стільки зміст, скільки спосіб освоєння навколишнього світу на основі узагальнення природничо-наукового, технічного, соціально-історичного та філософського знання. У світогляді світ з'являється в його перетвореному на основі практичної і духовної діяльності вигляді (*Філософія: підручник, 2021, с. 8*). При цьому світогляд розглядається як узагальнена система поглядів людини та суспільства на світ і своє місце у ньому (життєва позиція, переконання, ідеали, морально-етичні цінності, духовний світ особистості та принципи пізнання), заснована на найзагальнішому усвідомленні реальності, інтегративній цілісності знання і цінностей, розуму і чуття, інтелекту і дії, критичного сумніву і свідомої переконаності, яка відображає, розкриває та зумовлює певне практичне і теоретичне ставлення людини до світу, її спосіб оцінки та осмислення світу (*Філософія: підручник, 2021, с. 9*). Водночас доречно тлумачити світогляд, котрий формує систему теоретичних поглядів на світ загалом, на місце у ньому людини, вияснення різноманітних форм відношення людини і світу, людини до людини (*Філософія: підручник, 2021, с. 15*).

За всієї самотності та специфічності східної та західної філософій їх поява була зумовлена спільними закономірностями розвитку східної та західної цивілізацій і мала низку схожих рис. Насамперед йдеться про те, що філософська думка Сходу та Заходу виникла на основі міфології як першої форми суспільної свідомості. На попередніх заняттях майбутні магістри філософії вже засвоїли, що для міфології властива нездатність людини виокремити себе з навколишнього середовища і пояснити явища на основі знання природних причин; вона пояснює світ і всі явища в ньому дією богів і героїв. Не зважаючи на це, в міфології з'являються і ставляться питання філософського характеру: як виник світ і як він розвивається; що таке життя і смерть та інші; при цьому майбутнім фахівцям треба враховувати певні відмінності у трактуванні цих та інших питань. Особливістю східного філософування була «вплетеність» у нього релігійно-міфологічних образів, героїв, переказів-міфів. В наукових колах вважається, що на Сході зв'язок філософії з міфологією (і змістовно, і в часовому вимірі) був міцнішим і більш тривалим. Своєю чергою, на Заході (Стародавня Греція) вирішальну роль у становленні філософського мислення виконало знання (*Вступ до філософії, 2008, с. 25*).

Розглядаючи онтологію як розділ філософської пропедевтики, здобувачі освіти засвоюють, що вона є вченням про буття, розділом філософії, у якому з'ясовуються фундаментальні проблеми існування, розвитку сутнісного, найважливішого. Поняття «онтологія» не має однозначного тлумачення у філософії; існує, принаймні, троє його значень. По-перше, під онтологією розуміють той розділ філософії, який з'ясовує базові, фундаментальні принципи буття, першопочатку всього сутнісного. Сам термін «онтологія» у перекладі з грецької мови означає вчення про суще, сутнісне, найважливіше (онто – суще, сутнісне, логія – вчення). Це вчення про першооснови та першопричини

буття, про субстанцію, матерію, простір, час, рух, причинність тощо. По-друге, в марксистській філософії поняття «онтологія» використовується для з'ясування сутності явищ, що існують незалежно від людини, її свідомості (та ж матерія), рух, розвиток, його об'єктивні закони тощо). По-третє, у західній філософії в категорію «онтологія» теж включають найзагальніші принципи буття, але вони розглядаються на рівні надчуттєвої, надраціональної інтуїції – це так звана «трансцендентальна онтологія» Гуссерля, «критична онтологія» Гартмана, «фундаментальна онтологія» Гайдеггера тощо. Виходячи з цього, зміст поняття «онтологія» становлять основи, витoki, першоначала всього існуючого, найзагальніші принципи буття світу, людини, суспільства. У терміні «онтологія» знаходиться відображення та особливість цих основ, витоків та першоначал, що вони існують об'єктивно, тобто незалежно від людини і її свідомості.

Увагу майбутніх філософів обов'язково звертаємо на те, що буття – філософська категорія, яка позначає: все те, що ми бачимо, що реально існує; все те, що ми не бачимо, але воно є в дійсності (наприклад, радіохвилі, іонізуюче випромінювання, електричне поле, внутрішня зміна тощо); все те, що є уявним, нереальним (наприклад, уявлення про ідеальне, мітологічні образи); реальність, яка існує об'єктивно, незалежно від свідомості людини (природа, об'єктивні закони); загальний спосіб існування людини, суспільства (*Вступ до філософії*, 2008, с. 127).

Крім вище перерахованих проблем, у ході вивчення дисципліни «Філософська пропедевтика» здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 033 Філософія Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка опановують теми «Основні проблеми гносеології», «Філософія науки», «Основні проблеми антропології», «Основні проблеми філософії суспільства та історії», «Конфліктологічна парадигма соціального пізнання», «Суспільство як предмет філософського знання» тощо. Однак формат нашої статті не дозволяє детально проаналізувати різні аспекти їх вивчення; це залишаємо для перспектив дослідження.

Висновки. Підводячи підсумки нашого дослідження, можемо відзначити наступне. Дисципліна «Філософська пропедевтика» в Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка викладається для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 033 Філософія. Метою викладання навчальної дисципліни «Філософська пропедевтика» є оволодіння філософським категорійним інструментарієм, ознайомлення з концепціями і підходами, специфікою предмету філософії та головними філософськими проблемами. Освітньо-професійна програма зі спеціальності «Філософія» другого (магістерського) рівня підготовки визначає конкретний перелік загальних та спеціальних компетентностей, а також прогнозованих результатів навчання, яких повинні досягти студенти в результаті вивчення даної дисципліни. У ході вивчення дисципліни увагу здобувачів привертають до того, що філософська пропедевтика – це попередній цикл лекцій, що знайомить здобувачів вищої освіти з особливостями філософії як навчальної дисципліни; передбачає підготовку до творчого засвоєння тем філософського курсу і до самостійного вивчення філософії. Завдання філософської пропедевтики – підготувати здобувачів освіти до переходу від рівня їхнього повсякденного світогляду до рівня світогляду теоретичного, від світогляду хаотичного – до світогляду усвідомленого, від світогляду, що утримується на вірі – до світогляду доказового, який опирається на розум.

ЛІТЕРАТУРА

- Альошина, О. (2012). *Філософська пропедевтика*: навч.-метод. посібник. Острого: Вид-во Нац. ун-ту «Острозька академія».
- Андрущенко, В. П., Губерський, Л. В., Михальченко, М. І. (2016). *Соціальна філософія. Історія, теорія, методологія*: підручник для вищ. навч. закл. Вид. 4-ге, випр. та доп. Київ: Юрінком Інтер.
- Бліхар, В. С., Цимбалюк, М. М., Гайворонюк, Н. В., Левкулич, В. В., Шандра, Б. Б., Свищо, В. Ю. (2021). *Філософія*: підручник. Вид. 2-ге, перероб. та доп. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла».

- Гончаренко, О. (2016). Філософія та філософська освіта у розумінні Казимира Твардовського. *Філософія освіти*, 1 (18), 221-237.
- Данильян, О. Г., Дзьобань, О. П. (2018). *Філософія: підручник*. 2-ге вид., переробл. і допов. Харків: Право.
- Запорожченко, О. В. (2019). *Навчальний посібник з філософії з завданнями та тестами*. Ізмаїл: РВ ІДГУ.
- Кузьміна, С. (2008). Філософська пропедевтика у школі: погляд на проблему в київському академічному середовищі початку ХХ століття. *МАГІСТЕРІУМ. Історико-філософські студії*, 30, 71-78.
- Мозгова, Н. (2020). Філософія в системі освіти: теоретична реконструкція дискусії київських філософів кінця ХІХ – початку ХХ ст. *Вища освіта України*, 1, 28-33.
- Нікітін, Л. М. (Ред.). (2008). *Вступ до філософії: кредитно-модульний курс: навчально-методичний посібник для студентів заочної форми навчання*. Вид. 3-є, доп. та перероб. Київ: Центр учбової літератури.
- Освітньо-професійна програма «Філософія» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти*. Взято з <https://drive.google.com/file/d/1LTdzhs5703t6pYwfdUUCNdjHVXeu3vp/view> (дата звернення: 8.07.2024 р.).

REFERENCES

- Aloshyna, O. (2012). *Filosofska propedevtyka [Philosophical propaedeutics]: navch.-metod. posibnyk*. Ostroh: Vyd-vo Nats. un-tu «Ostrozka akademiia» [in Ukrainian].
- Andrushchenko, V. P., Huberskyi, L. V., & Mykhalchenko, M. I. (2016). *Sotsialna filosofiiia. Istoriiia, teoriia, metodolohiia [Social philosophy. History, theory, methodology]: pidruchnyk dlia vyshch. navch. zakl.* Kyiv: Yurinkom Inter [in Ukrainian].
- Blikhar, V. S., Tymbaliuk, M. M., Haivoroniuk, N. V., Levkulych, V. V., Shandra, B. B., & Svyshcho, V. Yu. (2021). *Filosofiiia [Philosophy]: pidruchnyk*. Uzhhorod: Vyd-vo UzhNU «Hoverla» [in Ukrainian].
- Danylian, O. H., & Dzoban, O. P. (2018). *Filosofiiia [Philosophy]: pidruchnyk*. Kharkiv: Pravo [in Ukrainian].
- Honcharenko, O. (2016). *Filosofiiia ta filososfska osvita u rozuminni Kazymyra Tvardovskoho [Philosophy and philosophical education in the understanding of Kazimir Tvardovsky]. Filosofiiia osvity [Philosophy of education]*, 1 (18), 221-237 [in Ukrainian].
- Kuzmina, S. (2008). *Filosofska propedevtyka u shkoli: pohliad na problemu v kyivskomu akademichnomu seredovyschchi pochatku XX stolittia [Philosophical propaedeutics at school: a view of the problem in the Kyiv academic environment at the beginning of the 20th century]. MAGISTERIUM. Istoryko-filosofski studii [MAGISTERIUM. Historical and philosophical studies]*, 30, 71-78 [in Ukrainian].
- Mozghova, N. (2020). *Filosofiiia v systemi osvity: teoretychna rekonstruktsiia dyskusii kyivskykh filosofiv kintsia XIX – pochatku XX st. [Philosophy in the education system: theoretical reconstruction of the discussion of Kyiv philosophers of the late 19th and early 20th centuries.]. Vyshcha osvita Ukrainy [Higher education of Ukraine]*, 1, 28-33 [in Ukrainian].
- Nikitin, L. M. (Ed.). (2008). *Vstup do filosofii [Introduction to philosophy]: kredytno-modulnyi kurs: navchalno-metodychnyi posibnyk dlia studentiv zaочноi formy navchannia*. Kyiv: Tsentр uchbovoi literatury [in Ukrainian].
- Osvitno-profesiina prohrama «Filosofiiia» pidhotovky fakhivtsiv druhoho (mahisterskoho) rivnia vyshchoi osvity [Educational and professional program «Philosophy» of training specialists of the second (master's) level of higher education]*. Retrieved from <https://drive.google.com/file/d/1LTdzhs5703t6pYwfdUUCNdjHVXeu3vp/view> [in Ukrainian].
- Zaporozhchenko, O. V. (2019). *Navchalnyi posibnyk z filosofii z zavdanniamy ta testamy [Study guide on philosophy with tasks and tests]*. Izmail: RV IDHU [in Ukrainian].

FEATURES OF TEACHING THE DISCIPLINE «PHILOSOPHICAL PROPAEDEUTICS» TO FUTURE MASTERS OF PHILOSOPHY

Oleksiy Stepa,

Candidate of philosophical sciences, Associate professor,
Associate Professor of the Department of Philosophy;
Poltava V.G. Korolenko National Pedagogical University

Article emphasize philosophy as a special type of worldview arose as a response to the eternal need for man to expand the worldview, which is developing historically. Inherent inquisitiveness of people gradually grows into an intellectual need for limitless expansion and deepening of knowledge about the world, the human intellect tries to grasp the world with its mind in such angles that cannot be given by any experience, the intellect seeks to gain knowledge about the world as a holistic reality that a person must constantly take into account in forming programs of their behavior in society. The discipline «Philosophical propaedeutics» at the V. G. Korolenko Poltava National Pedagogical University is taught to students of the second (master's) level of higher education, specialty 033 Philosophy. The purpose of teaching the educational discipline «Philosophical propaedeutics» is to master the philosophical categorical toolkit, get acquainted with concepts and approaches, the specifics of the subject of philosophy, and the main philosophical problems. In the process of mastering the course «Philosophical propaedeutics», students must understand what is the specificity of philosophy, master its problematic field, understand the specifics of the philosophical knowledge of the world, understand the main categories, concepts and terms, on the one hand, and the principles and methods of knowledge, on the other hand. The course is also aimed at developing the skills of critical reading of propaedeutic philosophical literature, working with dictionaries, encyclopedias and other scientific literature, philosophical reflection and primary reasoning skills. The educational and professional program for the specialty «Philosophy» of the second (master's) level of training defines a list of specific general and special competencies, as well as predicted learning outcomes that students must achieve as a result of studying this discipline. During the study of the course, the attention of applicants is drawn to the fact that philosophical propaedeutics is a preliminary cycle of lectures that acquaints young students (readers) with the peculiarities of philosophy as an educational discipline; It provides preparation for creative assimilation of the topics of the philosophy course and for independent study of philosophy. The task of philosophical propaedeutics is to prepare students (students, readers) for the transition from the level of their everyday worldview to the level of a theoretical worldview, from a chaotic worldview to a conscious worldview, from a worldview based on faith to a worldview based on evidence, which relies on reason.

Keywords: worldview, philosophical propaedeutics, educational course, education seekers, future philosophers, learning outcomes.

Надійшла до редакції 10.03.2024 р.